Ett världsomfattande fjärilverk.

Adalbert Seitz, Die Gross-schmetterlinge der Erde.

III.[1]

Den paläarktiska avdelningen av nämnda arbete föreligger nu fullbordad i och med det nyligen avslutade fjärde och sista bandet, omfattande geometriderna.

I likhet med noktuidbandet företer också detta många nyheter eller snarare avvikelser från den gängse STAUDINGER-REBEL'ska systematiken, särskilt släktindelningen, och nomenklaturen, vilka möjligen kunna vara av intresse för svenska entomologer och värda att beaktas. I det följande skall därför — likasom i fråga om noktuidbandet — ges en översikt av det använda geometridsystemets underfamiljer och släkten, i den mån de äro representerade av svenska arter. Inom parentes anges, i händelse av olikhet, släktets omfång med användning av de i STAUDINGER's katalog brukade namnen.

Fam. **Geometridæ.**

1. Underfam. **Brephinæ.**

Brephos ZINCK.

2. Underfam. **Oenochrominæ.**

Alsophila HB. (*Anisopteryx*). — *Epirranthis* HB. — *Odezia* BSD.

3. Underfam. **Hemitheinæ (Geometrinæ).**

Pseudoterpna HB. — *Hipparchus* LEECH (*Geometra papilionaria* L.). — *Combibæna* HB. (*Euchloris*). — *Hemithea* DUP. — *Chlorissa* STEPH. (*Nemoria*). — *Thalera* HB. (*T. fimbrialis* SCOP.). — *Hemistola* WARR. (*Geom. chrysoprasaria* ESP. = *vernaria* HB.). — *Iodis* HB. (*Thalera lactearia* L. och *putata* L.).

4. Underfam. **Acidaliinæ.**

Rhodostrophia HB. — *Timandra* DUP. — *Acidalia* TR. (arterna 15—24 i »Nordens fjärilar»). — *Ptychopoda* CURT. (*Acidalia*-arterna 1—14 i »Nordens fjärilar»). — *Cosymbia* HB. (*Ephyra*).

5. Underfam. **Larentiinæ.**

Lythria HB. — *Larentia* TR. (*clavaria* HW. = *Ortholitha cervinata*). — *Ortholitha* HB. (övriga arter). — *Mesotype* HB. —

[1] I: årg. 34, sid. 376; II: årg. 35, sid. 223.

Lithostege Hb. — *Anaitis* Dup. (*A. plagiata* L.). — *Carsia* Hb. (*Anaitis paludata* Thnbg.). — *Chesias* Tr. — *Nothopteryx* Prout. (*Lobophora polycommata* Schiff. och *carpinata* Bkh.) — *Lobophora* Curt. (L. *halterata* Hufn.). — *Mysticoptera* Meyr. (*Lob. sexalata* Retz.). — *Malacodea* Tngstr. — *Operophthera* Hb. (*Cheimatobia*). — *Oporinia* Hb. (*Lar. autumnata* Bkh = *nebulata* Thnbg.). — *Triphosa* Steph. — *Calocalpe* Hb. (*Eucosmia*). — *Philereme* Hb. (*Scotosia*). — *Eustroma* Hb. (*Lygr. reticulata* Schiff.). — *Lygris* Hb. (övriga arter). — *Cidaria* Tr. (hit höra samtliga *Larentia*-arter utom de ovan till *Oporinia* samt till nästföljande 5 släkten förda). — *Pelurga* Hb. (*Lar. comitata* L.). — *Venusia* Curt. (*Lar. cambrica* Curt.). — *Hydrelia* Hb. (*flammeolaria* Hufn. = *Lar. luteata* Schiff.) — *Euchoeca* Hb. (*nebulata* Scop. = *Lar. obliterata* Hufn.). — *Discoloxia* Warr. (*Lar. blomeri* Curt.). — *Asthena* Hb. — *Eupithecia* Curt. (*Tephrochystia*, utom följ.). — *Gymnoscelis* Mab. (*Tephr. pumilata* Hb.). — *Chloroclystis* Hb. — *Collix* Guen. — *Coenocalpe* Hb. (*Phibalopteryx lapidata* Hb.). — *Horisme* Hb. (övriga *Phibalopteryx*-arter).

6. Underfam. **Geometrinæ (Boarmiinæ).**

Arichanna Moore. — *Abraxas* Leach. (jfr de båda följ. släktena). — *Lomaspilis* Hb. (*Abr. marginata* L.). — *Ligdia* Guen. (*Abr. adustata* Schiff.). — *Bapta* Steph. — *Cabera* Tr. (*Dilinia*). — *Anagoga* Hb. (*Numeria*). — *Ellopia* Tr. — *Campæa* Lam. (*Metrocampa*). — *Ennomos* Tr. — *Selenia* Hb. — *Phalæna* L. (*Hygrochroa*). — *Gonodontis* Hb. — *Colotois* Hb. (*Himera*). — *Crocallis* Tr. — *Angerona* Dup. — *Ourapteryx* Leech. — *Plagodis* Hb. (*Eurymene*). — *Opisthograptis* Hb. — *Epione* Dup. (jfr följ.). — *Cepphis* Hb. (*Ep. advenaria* Hb.). — *Hypoxystis* Prout. (*Hypoplectis*). — *Pseudopanthera* Hb. (*Venilia*). — *Macaria* Curt. (*Semiothisa*). — *Theria* Hb. (*Hibernia rupicapraria* Schiff.). — *Erannis* Hb. (*Hibernia*; jfr föreg.). — *Phigalia* Dup. — *Poecilopsis* Harr. (*Bist. pomonaria* Hb. + *lapponaria* Bsd.). — *Nyssia* Dup. (*Bist. zonaria* Schiff.). — *Lycia* Hb. (*Bist. hirtaria* Cl.). — *Biston* Leech. (*B. strataria* Hufn. + *Amphidasys betularia* L.). — *Boarmia* Tr. — *Gnophos* Tr. — *Psodos* Tr. — *Pygmæna* Bsd. — *Isturgia* Hb. (*Fidonia*). — *Ematurga* Led. — *Bupalus* Leach. — *Selidosema* Hb. — *Itame* Hb. (*Thamnonoma*). — *Lithina* Hb. (*chlorosata* Scop. = *Phas. petraria*). — *Chiasma* Hb. (*Phas. clathrata* L.). — *Dyscia* Hb. (*Scodiona*). — *Siona* Dup. (*Scoria*). — *Perconia* Hb.

Texten, som lyckligtvis förelåg färdig före krigsutbrottet, är författad av den engelske entomologen L. B. Prout och är av mycket stort intresse. Åtskilliga även för uppfattningen av våra svenska arter revolutionerande utredningar äro gjorda. Be-

skrivningarna, särskilt av svårbestämda arter, äro utförliga, och uppmärksamhet har i detta band även ägnats åt utvecklingsstadierna. Värdefulla äro också sammanställningarna av de hittills beskrivna aberrationerna. Och man torde ha rätt att fordra, att personer, som anse sig behöva beskriva nya sådana, först toge kännedom om de i det SEITZ'ska verket (och andra därmed jämförliga moderna handböcker) anförda, i stället för att belasta den redan förut starkt tyngda litteraturen med fullkomligt överflödiga namn och rent meningslösa deskriptioner.

Einar Wahlgren.

* * *

Danmarks Fauna. Haandbøger over den danske Dyreverden udgivet av Dansk Naturhistorisk Forening.

Av denna även för svenska zoologer och naturvänner värdefulla skriftserie ha ytterligare några entomologiska delar utkommit (jfr Entomol. tidskr. 1911 och 1913), vilka det är oss ett nöje fästa uppmärksamheten på. Först må nämnas, att A. KLÖCKER utgivit en tredje del av »Natsommerfugle» omfattande fam. *Geometridæ*. Volymen omfattar 162 sidor och illustreras av ej mindre än 284 avbildningar, större delen sammanförda till 18 planscher, tryckta på glättat papper. Bilderna äro genomgående goda, de fotografiska reproduktionerna helt enkelt förträffliga. Häftets pris är Kr. 3: 25.

Av »Billerne» ha ett par nya delar (II och III) utkommit. Del II omfattar »Pragtbiller og smeldere», fam. *Elateridæ, Buprestidæ, Trixagidæ*, och *Eucnemidæ*. Den är författad av den kände coleopterologen K. HENRIKSEN och utmärker sig liksom övriga delar av denna förträffliga fauna genom talrika originalillustrationer (130 st. på 114 sidor) till en god text. Särdeles förtjänstfullt synas mig larvformerna ha blivit behandlade. De goda avbildningarna och den utförliga texten göra detta kapitel även för praktikens män värdefullt. Priset på denna del är Kr. 1: 80.

Del III av »Billerne» omfattar »Træbukke», fam. *Cerambycidæ*, och är bearbetad av A. C. JENSEN-HAARUP och K. HENRIKSEN. Volymen omfattar 112 sidor med 93 förträffliga textillustrationer. Även i denna del äro larverna utförligt och väl behandlade. Priset är Kr. 1: 75.

Slutligen återstår att anmäla »Træ- og Bladhvepse» av J. G. NIELSEN og K. HENRIKSEN. Volymen behandlar de s. k. phytophaga hymenoptererna och omfattar 232 sidor med 134 avbildningar, därav 23 sammanförda till en plansch (fotografisk reproduktion). Om textbilderna är ingenting annat än gott att säga, vad planschen beträffar kan däremot göras den anmärkningen, att den vunnit i tydlighet, om djuren fotograferats i något förstorad skala.